

Szerkesztőség
és
kiadóhivatal:

Jászberény, III. ker.,
Srentháromság-tér 3.
hova a lap szellemi
részét illető közlemé-
nyek, valamint az elő-
fizetési és hirdetési
díjak küldendők.

JÁSZ UJSÁG

KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI LAP.

Előfizetési ár

helyben:

Egész évre 4.- K.
Félévre 2.- K.
Negyedévre 2.- K.

vidéken:

Egész évre 4.- K.
Félévre 2.50 K.
Negyedévre 2.50 K.

Egyes szám ára
10 fillér.

Felírók szerkesztő:
BELEZNY LÁSZLÓ.

Megjelenik vasárnap és csütörtök
reggel.

Laphajtómos:
DARANYI FERENC.

Építsünk vasutat!

Sokszor hangoztattuk már, hogy a város haladásának egyik főfeltétele a vasuti közlekedésünk célszerű kifejlesztése.

A törvényszékért való áhítozás s más a közigazgatási jogformák betartása okából huzadó haladási törekvéseink lázában érdektelenül haladunk el az egyszer-kétszer hol saját, hol nem saját hibáinkból megheiusult vasutfejlesztés kérdése mellett. Lásd bizony a város belső fejlődésének egy a közeli vidéket, a közeli fővonalat nem különben a járszág számottevő helyiségeit és központjait összekötő vasutvonal létesítése volna nézetünk szerint az első alapja.

Régi nóta és a régi közéleti torzszakadós megbocsájtatlan büne a dírekte budapesti (most ujszászi) vasutvonal elvesztése. Valamint befjezett dolog és ismeretes a Mátra-Körös vidéki egyesült helyi érdekű vasutak részvénytársaság által tervezett, tár-

sulati hályzatuk kiegészítésével is szolgáló nagykáta-jászberény-hevesi vasutvonal kiépítésének hosszú vajadás után történt meghiusulása.

Ezek a kényszerítő körülményt teremtettek Jászberény városa számára arra nézve, hogy mások megheiusult tervezgetése után önmaga, saját erejéből lépjen azon térre, melyen a város jövőjének boldogulása céljából a szükséges tevékenységet rég ki kellett volna fejtenie, nem várva külső segítséget, nem várva szüntelen a politikai változatok árán való emelkedés ama bizonyos sütt galambjait.

A fővonalba való közvetlen jutás s a város és a járszág személy és teher forgalmának helyes irányú lebonyolítására a kezdet kezdetétől fogva alkalmasnak kínálkozik a Nagykátától Jászberényig s tovább fokozatosan vezethető vasutvonal kiépítése. Miért várjuk mi ezt vasutépítő társaságoktól,

autob s más egyéb idegen villamos berendezések formájában? Miért nem csinálja meg maga a város esetleg az illetékes járszági érdekeltség bevonásával?

Ajár hatósági, akár részvénytársasági alapon kialakuló finanszírozás mellett a Jászberény-nagykátai vasutvonal kiépítése nem ütközne oly rémséges nehézségekbe és a kormányhatósági engedély elnyerése körül sem merülne fel akadályok akkor, amíg a kormány az illetékel, állami kezelsbevetél, finanszírozás stb. tekintetében a saját vidéke és annak közlekedési érdekeit szolgáló város mint autonóm területet és így közvetlen érdekeltségéül nem tekintené tisztán azon üzleti célokat, melyek például egy közkereseti vállalkozás alapján álló vasutépítő társaságnál természetesen meg vannak.

Józan megfontolást igénylő kérdés ez és főbenjáró a város fejlődé-

Imam Haszan.

(Levél a teletől.)

A Jász-Ujság közli **Halmay Marius,**

Béke van már az igazhitűek meg a svábák között ott lenn a Velikó Brdó vidékén. A puská néha-néha ugyan meg még meg dörent még, s a gyilkos ólom darazsak ki kiöltötték egy-egy Váza vagy Molinári bakának az életét, dehát a papirus-türelmes, azon pedig fehéren feketével az állott, hogy béke és rend van Bosnyák-országban.

Ebben az időben történt, hogy egy kis község templomának a kerítés kapuját, felsőbb parancsra, a gyilóli fekete sárga szőre festették be a svábák. Egy szép reggelen azután, hogy az igazhitű mohamedánus nép a rendes pénteki imára jött volna össze, meghökkenve látták a kerítés kapujának megszenteltetését.

Nagy riadalom lett ebből. A nép szétrömböl a kaput, s a dühös szófűk fogyverve hívták a lakosságot a gyilóli svábák ellen. Az eredmény egy pár bakának a jövése lett, amire azután a szera-

jevi parancsnokság is jónak találta beleavatkozni a dologba.

A dolog kezdeti rendkívüli érdekessé válni — az ujságróknak A Lemaics dandár, amely a 68 és 38 gyalogezredekből állott, már indulásra felkészülten csak a parancsra várt, míg a Velikó Brdó népe egész a Crná Góralg meg a Vellebitig csupán Imam Haszan jeladását leste. Napok-söt csupán órák válasszították el a békét egy újabb kőshégyt menő harc-tól.

A katonai parancsnokság ugyan kése lett volna azonnali megfuvatni a riadót, de a politikai hatóság a saját börtét félve, sargőnyileg kért utasítást Beesből, honnan az azonnali válasz az így síma, vérmékiüli elintézését rendelő el. Síma, vérmékiüli elintézés? Könnyű volt ezt onnan Beesből elrendelni, de hogyan kell végrehajtani. Ugy a katonai, mint a polgári intézés meg volt akadva erősen, amígden egyik kormányzósági magasranga. hivatalnoknak valami mentő eszande jutott eszébe. Hamar berendelni R. esendőfőhadnagyt!

A főhadnagya a Velikó Brdó szülőte

volt, akinek atyjár a törökök kiüldöztek annak idején, s így kénytelen volt Likába menekülni. A főhadnagynak volt egy közeli rokona ott a Velikó Brdó szakadéki közt, bizonyos Beg Huszejn Albighovics földesur, így ha valaki segíthet, csak a főhadnagya lehet az.

Ei is üzent a főhadnagya rokonához Beg Huszejn Albighovicshoz, hogy rokoni látogatás címen szivesen látná-e? A válasz megjött: „Brácca! Szivesen ugyan látnálak, de a mostani vesztett időben (ubeszno vreme) nem ajánlom a látogatást! Tudom ugyan, hogy te az én rokonom vagy, azt is tudom azonban, hogy svába letté! Ha tehát a két szímben posztóban nálam meg jelezens, nem ívek neküli csak annyi időt míg a Szurat elmondhatom és az Alderástát elvégezhetem, s mindkettőnk lelke a morhud fenékén lesz. Tegy tehát belátásod szerint. Allah oltalmazom, béke veled!”

Helyén volt azonban a főhadnagya szíve, s a diszes „junk” öltönyt felöltve, melyben a keresztény bosnyákok bejeli szoktak pompázni, elindult atyafiatagatóba

sére, kereskedelmi, ipari és gazdasági haladására nézve.

Ha Jászberény városa megtud önerejéből csinálni sok más, úgy — szerintünk — sem erkölcsileg sem anyagilag nem lehet erőten egy annyira kívánatos kis vasut vonal kiépítésére.

(—)

Megyei és városi ügyek.

Drágaságipótlék a megyénél. A vármegyei tisztviselők részére a legutóbbi törvényhatósági közgyűlés rangfokozat szerint drágaságipótléket szavazott meg azáltal, hogy az erre szükséges összeg jommal kivendülő pótdát utján fedezték. Ezen határozat jóváhagyás végett a vármegyei miniszterhez terjesztett fel, aki ahhoz hozzájárult s a pótlék fedésére szolgáló pótdát kivételét engedélyezte.

A járdapítési ügyében meg a múlt és jelen évben 11 kérvény nyújtott be a városi hatósághoz a város minden részéből járdapítési iránt. A járdapítési bizottság az összes kérvényezéseket teljesítetőknek találván, a városi tanácshoz így érlemben tett javaslatot és a járdának összesen mintegy 20 utcában leendő kiépítését tervezte. A városi tanács legutóbbi tanácsülésében a járdapítési bizottság javaslatát egész terjedelmében elfogadván annak alapján tett a legközelebbi közgyűlésre előterjesztést.

Tisztújító közgyűlés. Jászberény város képviselői testülete e hó 27-én tisztújító közgyűlést tartott *Konczok* polgármester elnökségével, mely alkalmával a *Bathó* Ernő rendőrkapitány lemondása folytán megüresedett városi főúzóparancsnoki állásra töltötték be választás után. Az állásra mely 800 korona évi javadalmazással van egykötve — *Belezny* László lapunk

szekrszítője 10 év óta oklevéllel rendelkező főúzóparancsnok *Hegedűs* Győző most a múlt évben tanfolyamot végzett városi számtani pályázott, mely utóbbi mint a polgármester jelöltje oriasi szavazatbővítéssel választott meg a főúzóparancsnoki állásra.

Közegészségügyi bizottsági ülés lett egybehiva pénteken délelőtt 11 órára, melynek tárgya volt a peresít tanyákon uralkó kanyarjárvány megszüntetésére irányuló intézkedés. A városi tiszt főúzó parancsnok iskolák bezárását nem hozta javaslatba, amennyiben bár 25 gyermek betegedett ki az iskolából, de enyhé lefolyású a kör s nem veszdelmes. Egyidejűleg a közegészségügyi bizottság — mivel a város beiterületén a kanyarjárvány már megszüntetve mondható — intézkedést tett az óvodák megnyitására nézve.

A közegészségügyi bizottság javaslatához kepest tegnap a város polgármestere távirattal kérte a vármegye alispánját a városi óvodák megnyitására vonatkozó intézkedését.

A rendőrség reorganizációja érdekében két rendbeli előterjesztés nyújtott be a napokban a város képviselőtestületéhez. Az első *Mosó* h. polgármester adta be, melyben a rendőrkapitány helyettesítésére és a rendészettel halmozott ügykör beosztására céjából egy jogi kvalifikációjával bíró, második vagyis rendőrkapitányi állás szervezését javasolja. A második *Bathó* rendőrkapitány adta be, mely szerint már a *őndör*ségnek a mai berendezéstől eltérő újraszervezése lenne szükséges. A rendőrkapitány tervezete szerint ugyanis a két rendőrbiztosi állás megszüntetése mellett szervezendő volna egy katonai nyilvántartói és a rendőrségnél egy alkaptányi állás, a két rendőrbiztosi állás helyét pedig a rendőrelégénység létszámának szaporításával két rendőrelőzői állás volna szervezendő. Mindkét beadvány az előterjesztéseket helyes indokokkal kíséri.

Nem is történt baba, sőt maguk az örülők „vopákok” vezették el őt a beg kastélyába, a „Konak”-ba.

Szives fogadásra talált a főh. nagy volt észre a nemzeti ételében. Sorban jött a „Kiszela sorba”, a „Dsuvedze” a „Raznicze”, a „Csebacscisce”, a „Csáj”, a „Dibenice”, a „Kiszela mieka”, a „Szárma”, végül a „Turszki káta”, „Dalscsáj”-val és „Halavá”-val.

A hó étkész után megszólták a bég vendégét és rokonát.

— Bráco! Tudom hogy nem én miattam jöttél, hanem a baj hozott ide. Tudom, hogy azért küldötték ide téged Bosznia szerajból, hogy valami uton-mogod teccet csinálj, azért hát ide rendeltem imám Hassan, a mi papunkat aki a népet vezet, akire a nép úgy halgat, mint a prófét. Szavára.

Héj! Nem tagadom azért jöttem még a pártig oly kecskegőz ajánlattal jöttem, hogy a békét megcsinálhatjuk könnyen. Az elromlott templomkerítés, sőt az egész moshó helyébe újat fog építtetni a szerajevói Romány, maga a szerajevói sheik ul

izlam fogja felavatni, amelyen a tábornok is részt veend egész léteg ágyuvál és egy ezred gyalogsággal. A felavatásnál az ágyuk 21 lövest tesznek, míg az ezred 3-szor fog diszkrét adni, végül a népek ökröt sütnék egészben, s nagy ústökben fog fölni a piat. Édesség, kávé, rák lesz, amennyi el tudnak fogyasztani. Egy szóval minden el lesz követte hogy a nép kiengesztelőde megékíljön!

— Hiába már minden! — mondá a bég. — Itt már csak a levágott fejek engeszthetnek ki a felüdödött népet. Különb ha én nem is tudok már segíteni, beszélj te az imammal talán ő tud még valami módot!

Nyugobtan, ünnepélyesen jelent meg imám Hassan a konak nagytermében, a két beszélgetőt némán üdvözölve. Helyet foglalva a szótlan egykedvűen kezdé szürsölgelni a kávét, miközben a két rokon némán várta az imám szavait.

— Békét akarsz frengi. de békét akarok én is!

Kezdé in medias res az imám a tárgysálgást. (Folyt. köv.)

A vásár mai jelentősége és jövő formája.

A „Jász-Ujság” számára írta: Nagy László Endre

I.

Valamelyik vasnap kocsin jöttem Jászapátiról Jásztelekre s alighogy kiértem belőle az országutón a vásári kocsiokk reneteg hosszúra akadályozott utamban. Ugyanis Jászberényben országos vásár volt s már kiki hazafelé tartott. Figyeltem a kocsin ülők arcát. Nem mondok nagyot, mikor azt állítom, hogy minden kocsin legalább egy-két ember borjúzi állapotban, pityókásan sőt némelyik meg ennél is ilu-mináltabb állapotban volt. Eleinte csak mosolyogtam a dolgon, később azonban, amikor megdondultam a látványosságának melyebb jelentőségét, a vásári átalfozásnak pusztó és romboló hatását elszomorodtam és gondolkodóba estem.

Utóvegre mindent államban vagyunk és mégis mivel ez ideig ez az ösdi, triviális, sőt igen sok esetben felesleges és káros hatású vásározs járja nálunk. A magyarnak szinte már kiríthatatlan természete és tulajdonsága, hogy kelletlenül is jobban szeret vásárokra járni és szükségleteit azokon beszerezni. Ha hasznát veszi, semmiéle kifogás nem lehet ellene. E mellett azonban mit látunk? Akinek eladó jószágja vagy bármiféle árúja van, elviszi valamelyik városba vagy községbe, ahol aznap országos vásár tartatik, ott azokat áruba bocsátja, ha ekkor, áldomást iszik, ha nem kel el, bujart borsall felejteti vagy pedig valami vásári boondozókat néz végig. Így azután, aki jó pénzért eladott valamit, a buszán áldomás után hazatérve, azon veszi észre magát, hogy bizony nagyon megunt egy magas eladási ár. De még ehhez nincs hozzá számítva a testre es lélekre egyaránt káros hatású italozás. Még ellenben, ha nem vásároznak annyit és így nem vennék körül mint áldomást fizetőt az ad hoc jó cimborák, megmaradna a pénze, amit haszontalanul dobott ki s azonfölül még nagy erkölcsi hásszonnal is járna. Ismerek akárhány magyar embert, akinek nincsen semmiféle célja ugyan, hogy a vásárokra járjon, mégis mindig talál okot, hogy vásározhassék és ott azután ellenőrizhetetlenül járassa a esádkárt s szabodon, lékei nem ismerő szálajszággal mulasson, ártódozók. Nagyon sajnos, de így van. Ez mutatja, hogy ma már a vásárodozóknak legnagyobb része inkább csak szokásból megy vásárokra, részint, hogy ott nem mindennapi és aljas mulaságokkal szórakozzék és azokban találja kedvét, részint pedig, ha komolyabb cél is járul hozzá, szükségleteit a vásártartó község vagy város árúteleiben szereze be s nem a vásári ártódozóknál. Ez az első konkvezencia, amelyet a vásárokról leszurtem magamnak s azután tovább elmékedtem.

Mire is való tulajdonképen a vásár, az ugynevezett országos vásár, amelynek jegyzéke kivétel nélkül minden naptár végén feltalálható, amely nélkül a magyar ember szemében nem is kalendárium az a naptár. Arra, hogy ilyen napokon a korcsnárosoknak, vásártér berőknek, *úckony*-hásoknak, vendéglősöknek, meg köz-

vetve az államnak hasznot, nyereséget ad-junk, azután egy pár léhűtő, dologterelő fejhagys, seregőss, szerencsejátékos stb. családját vagy ki tudná miféle foglalkozás jött-ment csalókat kitarítani? Ugyebár nem. Már pedig, ha a modern kor szemüvegét át nézzük a vásár mai formáját, annak közgazdasági jelentősége mellett ez a visszáss állapot nyomol erősen előtérbe. A vásár tehát nem erres való, nem ez a jelentősége, hanem igenis arra való, hogy akinek előad gazdasági és ipari érdekei vannak, ott áruba bocsássa, akinek pedig szüksége van azokra, megvegye. Igen. A még ma is érvényben levő szenevitz-i vásároka szükség volt régebben, amikor a csere-bere kereskedés járt, elkerülhetetlenül szükséges volt, hogy bizonyos napokon egyes vidékek vagy az egész ország lakosai meghatározott helyeken mindenféle árukat összehordjanak, hogy kijel azután a neki legjobban megfelelőt a magáival elcserélhesse. Ugyanis az akkori primitív viszonyok mellett nehezebben tudta az ember szükségletét kielégíteni bizonyos cikkekben és csakis vásárok alkalmával volt módjában ennek eleretni. De szükség volt az ilyen vásároka a cserekereskedés megszűntével s a pénzforgalom bejöttével akkor is, amikor még nem volt a forgalom annyira kifejlődve, hogy a szükségletek heitben vagy legalább megjelős közelben beszerezhetők legyenek. A vásárt tehát a szükséglet kielégítés teremtete meg. Manapság azonban ez a szükségletkiegítés a mezőgazdaság, ipar és kereskedelem fejlődésével, fellendülésével, a közlekedési eszközök szaporodásával és javulásával sokkal könnyebben megy, mert még a falusi, tanya emberek szükségletét kielégíteni sem kell fáradsá a vásárokra; megváltoztak ugyanis a viszonyok s a közegyekben is — (vásároklr abszolút nem szólván) — minden beszerezhető. Ha pedig valakinek valami eladni valója kerülök, könnyen kap rá vevőt otthon is, aki jó árt ad érte, még pedig nem is egyet, mert az emberek szükségletét szaporodtak, igényei nagyobbodtak, nem egy, mint régebben, mikor mindenki bőven el lévén látva a szükségsekkel, nomet igényei is kisebbek voltak és kevesebbél beerte: tovább kisebb volt a pénzforgalom, ennek folytán nagyobb a pénznek értéke, nehezebben adia rá fejét szükségletének kielégítésére, következképen az árusítóknak is messze földre kellett a vásároka elmenni az emberek tömegeibe, ahol annyi ember között mégis csak került cikkeinek ve-voje.

Fehér Majus — vörös Majus.

Holnap kezdődik a Mária-honapja s egyben a kedves, bajos májusi ájtatosságok. A keresztény katolikus világnek mindig drága kincse volt a Mária-tisztelet a legmesszebb menő időkől fogva napjainkig, a katalombák világától egés az xx századig. A hová az Egyház terebélyes fája elnyújtja ágait, ott azokon a viruló zöld leveleken

átcsillog gyönyörűen a Mária-tisztelet napjának ezer meg ezer sugárcaféja. A Május hónap a Mária-szeretettel életeltelket még nagyobb szeretete gyalasztja mélyebb buzgóságra indítja, még bensőbb áhitára hangolja.

S ebben a hódalóban részt vesz az egész teremtett természet. A megújult növényvilág a maga színes, pompázó virágaival, a kerti ibolyákszával, illatos orgonáival, a kiödellet lonkokkal kedveskedök, csokolok két koszorút fon s késitli a Szűzanya szobrát egész az elhervadásig; a lombos fák közt dalos madarak énekelnek a csalógányok zengnek. A teremtés koronája az ember pedig az Egyház jó példája után különös módon mutatja ki szeretetét, tiszteletét szüz Mária iránt.

Az a földmives, ki korán reggel már az éke szarvát, kapája nyelét fogva s kit a fölkelő nap már munkában talál, bizonyára nem fog arról megjelödekezni, hogy ezeken a szép májusi reggeleken egy „Üdvözleég Máriaival” a Szüz Anyát köszöntse s az a hivatalnok, ki egész nap a poros akták közt dolgozik s a tolat ki sem teszi kezéből — talán arra is fog gondolni, hogy egy szívbél fuhással fűdözölje, köszöntse szüz Mariát. De nem részletezek, nem teszek kölbömséget. Szegénynek, gazdagnak ifjunak, öregnek, idő-, rang-, nem-, körkölönség nélkül össze kell tartania versenyeznie a Mária-tiszteletben.

Bizonyos büszkeséggel, jóeső öntudattal mondjuk s tartjuk szép hazánkat Mária országának. Ez a kítüntető elnevezés azonban minden hazafinak kötelességévé teszi, hogy legyen szüz Mária Tiszteletéje.

Nem szabad szegénylünk, restelökünk ha ellenfeleink ezt szemünkre vetik, ha rágalmozó ellenségeink ezért talán gunyolnak, épp ezzel szemben tüntessünk a mi Mária tiszteletünkkel s azon legyünk, hogy a „Regnum Marianum” eszméje diadalmas-kodjék. Ehhez azonban nemcsak beszéd hanem tett kell; ha minden katolikus magyar szívében a Mária-tisztelet kis mécsese lobog, ha a becsületes kath hit és erőlkés szerinti élet bevonal az egyses családok, s társulatok az egész ország szívébe, akkor a „Regnum Maria-num” nem lesz már eszme, hanem valóság, élet.

Nának a zárdai kápolnában mindenap lesz májusi ájtatosság déltűn 4 óraker. Az esőt ma végzi Erdős A. peblőns. A szentüti templomban szintén d. u. 4 óraker lesz naponként ájtatosság vásárná-pokon, ünnepeken s oly napokon pedig, midőn litánia szokott lenni, a rendes litánia után rögtön vezeték. Eلسejen és 31-iken szenteszedés is lesz, melyet káplán tart.

S míg mi a Mária képek, szobrok előtt ájtatoskodunk, felharssan a forradalmi induló az utcáinkon, megjelöben a vörös zászló, május elsője előestélyen rezesbada kovályog utcáinkon, piszkos síhederekiöl, utca gyerekéitől kísere s fujják infámis komisz fűsértő hangon a Marselit. Ez a szociáldemokrata májusunneplés. Még jó, hogy nálunk annyira okosan csinálják, hogy önkényes munkássztráik nem rendeznek, mert ha csak félzer munkás tenné le a szerszámot e napon, bizony nem állna

meg a világ kereké, de 1500 korona kimaradna az elvtársak zsebéből. Ha ugyan „elvtársak” nálunk volnának. De bizony a Lehiben, nádagos emberek s ügyvédi és tanári diplomás urak asztenciájaja mellett tartári szokott szociáldemokrata gyűlések publikumból az esti folyónaldós bumbardó között mi még soha nem láttunk egyet sem. Hát akkor mire jó az esti 9 óraker elkövetett csendhárogatás? 7 Mi okot tudnak mondani a főkapitány urak, hogy ő évrel-évre engedelyeik e közszendzavarrát Válszson kiké a kétéle május ünneplés között.

UJDONSÁGOK.

— **Májusi ájtatosság.** Május király-nőjének, a bold. Szüz Máriaának tiszteletére az egész hó folyamán ájtatosság fog tartatni. Ez pedig a szentüti templomban d. u. 4 óraker hol május 1-én és 31-én szenteszedés is lesz. A zárdai kápolnában mindennap szintén d. u. 4 óraker.

— **Iskolálatogatás.** A szolnoki kir. tanfelügyelő helyettese: Bagáry Antal e hét utolsó napjában iskolálatogatásot végzett a helybeli érseki léánynevelőterzetben és a közegyi iskolák osztályában. A helyettes tanfelügyelő igen buzgalommal teljesíti a tanoktatások ellenőrzését, amelynben helyesen sorna examínálja egyes osztályokban az özetes növendékeket. Az érseki léánynevelőtört oktatási módszereket és tanoktatási rendjéről igen elismerőleg nyilatkozott.

— **Uj ügyvédi iroda.** Dr Péntes Sándor Jászberény város legfialtabb ügyvéde az Apponyi tér 20 számú Lippe-féle házban már megnyitotta ügyvédi irodáját. O a 20. sz. gyökörölő ügyvédi városunkban.

— **A X. Katolikus Nagyfelölés határozatai.** A katolikus nagyfelölés hitbuzgalmi és szociális szakosztálya a Kat. Háziasszony Orsz. Szövetségének előterjesztésére a vasuti missziógy érdekében indult mozgalom támogatását határozta el. E határozat végrehajtásaként az Országos katolikus szövetség a püspöki kápolna, a bélyégi és kereskedelemügyi miniszerekhez beadványt intézett s a Háziasszonyok Szövetségét megjelöden értesítette. Csepela Lajos dr özdi lelkes a nagyfelölés közművelődése szakosztályában javaslatot terjesztett elő a katolikus népies művek gyűjtésének megjelöden érdekében az Országos katolikus szövetség e határozat végrehajtásaként megjelöde átiratot intézett a Szent István Társulat igazgatószághoz. A szociális szakosztályban a keresztény gazdasági és ipari munkásszeretek alakulása iránt. Az Országos Katolikus Szövetség ennek végrehajtásaként felirt a püspöki kápolna.

— **A tejszövetkezeti kirándulás programja.** A mosonmégelyi tejszövetkezetek megszervezése s tanulmányozása céljából május hó 4-5 napján Venies Gyalma földmivesséiskolái igazgató vezetésé alatt nagyobb társaság utazik el. Az utazás programja a következő: Elindulás Jászberényből reggel 6 óraker, érkezés Buda-pestre 9 óra körül. Innen gyorvonat indul 9 óra 20 percker, mely Magyaróvárra fél 1 körül érkezik. Innen rögtön Levél községbe utaznak, hol megjelödenek, s ebed után megjelödenek a népies tehenészetet, s este 6 óraker a Szövetkezetet, működésben. Vacsora s hálás Levelen. Másnap 5-én reggel 6 óra 30 percker indulás személyvonattal Lebény-Szent-Miklósrá hova 7 óraker érkezik meg. Itt kocsrá ünek s a bélyeni tejszövetkezetet tekintik meg, melyben az óvári sajkszerítés látható. Ha az idő engedí meg lehet te-

kinteni egy másik sajtkészítő Szövetkezetet is Moson-Szék-Miklóson. Akinek sűrűsége dolga van, innen 9 órákor már hazatérhetnek s délután 6-ór kor jászberényben lehet, de még aznap meg lehet nézni a magasfokon álló néprénezeseket, istállókat, háserítés-építést, lakmányteremtést, Mosonban pedig a különféle gazdasági gépekről, a nagyváradi gazdasági akadémián, Levélen egy ebéd 2 korona, vasárnap 1 korona a főzési vendéglőben. Legálább 20 jelentős kedvezményes jegyet utánahéz. Jelenkénti lehet május 2-ig dr. Vismnye Béla írási listét orvoslád. A évezetes és tanulságos kirándulást minden gazdának figyelmébe ajánljuk. Vezetőit gondoskodja a nagyváradi gazdasági akadémia.

— **Iskolai ünnepély.** A rórn. kat. elemi iskolák május 2-án (kedden) a 8 órát szentmise után az 1848. évi törvények szentesítésének emlékére ünnepélyt rendeznek, melynek műsora a következő: 1. Himnusz. Éneki a növendékeké. 2. Magyarországi Pósa Lajostól. Szavalja Szathmari Gyula IV. o. t. 3. Magyarán lenni, Sajó Sándortól. Szavalja Buga Margit IV. o. t. 4. Ünnepi beszéd. Tartja Weninger Kálmán tanító. 5. Magyar dalok. Éneki a növendékeké. 6. Előre! Tóth Istvántól. Szavalja Vass László V. o. t. 7. Magyarok Istene, Pajter Antaltól. Szavalja Sinka Mária III. o. t. 8. Áldd meg Isten! Éneki a növendékeké. 9. Ebérszülés a s z a b a d s á g napjáról. Tartja Rajnák József hatodik oszt. tanító. 10. Nemeztől dr. Petőfi Sándortól, szav. Magócs József V. o. t. 11. Magyar nemezt. szav. Kocsis Terézia III. o. t. 12. Szózat. Éneki a növendékeké. 13. Mi a hazza. Pósa Lajostól, szav. Konczek János IV. o. t. 14. A hazáról. Petőfi Sándortól, szav. Magócs Rozália IV. o. t. 15. Rákóczi induló. Éneki a növendékeké.

— **400.000 koronás alapítvány.** Az egri székes káptalan legutóbbi elhalálozása szerint az egyházmegyei papi nyugdíj intézet javára 400.000 koronás alapítványt tett. Ezen szép összeg alapítványi adomány kétségkívül az egyházmegye pápájának hádjára méltó fejedelmi bőkezűségét hirdeti a főközpaltannak.

— **Táncanfolyam.** Tóth Károly kassai ígecs tánc- és illemtan. — ki a múlt évben igen szép eredményeket mutatott fel itt a táncoktatás terén — a het folyamán megkezdte a nőzárdban és a gimnáziumban táncanfolyamát. Ajánljuk a táncolni tanuló közönség figyelmébe.

— **Husarak.** A retences drágaság miatt ma-holnap már lehetetlenség lesz a közönség számára a hus élvizet. Legutóbbi jegyzésünk szerint a husarak a heten 1.68 koronák voltak: Marhalus 1.52, 1.60 és 1.68. Borjuhás átlag 2 korona kilonként. Disznóhús 1.80 és 2 korona. Birkahús 1.52 1.60. Bárányhús kigr. 1.80 2.00 2.20. Háj 2.30. Tessek élni, aki tud.

— **Pecértrágédia.** Nagy megbotránkozást és felháborodást szült csőtörökön délután az elsőkerületi Csendőrcsóban egy szuhanc barbár pecérkedése. Ugyanis Tasi István a neve a jó szívű legénynek aki az utcaközépen kötélen vonzolvaa egy kutyát ott bunkozta agyon az utcabélek üdörösége mellett és azután ott hagyta a dogót az utcán, amit másnap egy úri ember fejletlenül után takarították el. Ezt a barbár lélekre való csendőrbíborást szigorú büntetésre ajánljuk a rendőrkáptalanyság figyelmébe.

— **Kaszinó a párbaj ellen.** Ipoly-ságról jelentük: A magyar kaszinó annaleseiben mindenesetre ritkaság az a határozat, a melyel a Honi Kaszinó egy konkrét

esetből kifolyóan a párbaj ellen foglalt állást. A kaszinó egy tagja ugyanis szóbeli inzultusért a bíróság előtt kért elcigitelt és erre megkérte a kaszinót, hogy tovább is maradjon-e tag? A kaszinó kimondta, hogy céljait a tagok szellemi igényeinek kielégítése (üzte ki, nem pedig azt, hogy a középkeri istenteltek barbár maradványát a párbaj állolja.

— **Hajós, elzsirosodott egyének megszabadulának a felesleges zsírtól,** ha naponként reggelizés előtt és vacsora után 1–2 órával egy-egy borosuphárnyi valódi Ferencz József-keserűvet meleg vízzel felgytvite megisznak. Ez a kura nagyon kényelmes és nem jár annyi fáradsággal és idővesztéssel, mint a soványító kurák általában.

Leidersdorf, a nagyhírű bécsi orvos-tanár, megállapította, hogy a termézetes Ferencz József-keserűviz hatátsában abban válik ki, hogy kisebb adakokban is hat és hosszabb használat után sincsenek rossz következményein.

Mindig használni kell olyankor, ha szükség van rá, de tanácsos néha olyankor is használni, a mikor azt hisszük, hogy szükségleten. A valódi Ferencz József keserűvizet jobb fűszerzetekben és az összes gyogyírásokban árusítják.

— **A salicilát** belgyógyászteret újrendelelet adott ki, melyen szigorúan megtilja a kereskedőket, hogy a befűtött készítményhez való salicilátot árusíthassák. Ilyen salicilát tehát a jövőben csak is gyógyszerüzemek és drogeriákban adhatnak ki.

— **A színház utolsóheti műsora.** Ma vasárnap: d. u. Nagyenyedi két tuzla és a hős diákok, este: Tánchos husárok. Hétfőn: CigánySzerelem; Kedden: Halhatatlan lump. Szeretn: Igódi diákok, énekes diáktörténet. Csütörtökön: Sárga liliom, Miklósy Gábor jutalomjátéka. Pénteken: Herceg kisasszony, nagygyepert. Szombaton: Medikus — Váradi Iszó jutalomjáték. Vasárnap: d. u. Kis-cukros és este utolsó előadás, Kormánybiztos.

Videki rövid hírek.

— **Öngyilkos földbírtokos.** Mezőtúron Mészáros Lajos fiatal földbírtokos kedde virradóra lakásán karabánál megkezdte magát. A rögtön orvosi segély híri szerint vissza fogja adni az életnek. Öngyilkossági kísérletek okát nem is sejtik.

— **Szintest Szolnokon.** A keske-keméti szintest, mely szintén igen jó szervezett, telt hazák előtt tartja naponta Szolnokon előadásait. No hit ut ez már nem mondhatjuk.

— **Az apati gimnázium létesítése** ügyében a kultuszminiszter kiküldötte május 10-én jelen ki fog szállni Apátira a telek kiválasztása és a részletek elintézése céljából. Az építkezést — hir szerint — meg a nyár folyamán megkezdik.

— **Öngyilkos diák.** Lederer Károly földbírtokos 18 éves fiát a múlt napokban reggel a kastély parkjában ástott halánték-kál falának meg. Hogy a halált véletlenül avagy öngyilkossági szándék okozta-e, nem tudjuk.

— **Talált bomba.** Gyöngyösön a múlt napokban a vasut előtt komprémit uton egy vascsőben elhelyezett robbanó készítményt találtak. A gyújtózárt golyó teteje volt. A csendőrség kereti a bomba vetőjét.

— **A tékozlás áldozata.** Egy karcagi fiatalember valami Nagy János neve-

zetű szüleitől örökölt vagyonát pénzre tette, azt elverte s mikor már nem volt mi-ből folytatni a dárddot, a kocsmában agyon lökte magát.

— **Ebzárlat.** Mezőtúron több rendbeli embarás következtében most írják a kutyákat és 40 napi ebzárlatot rendeltek el.

— **Szappangyar alakítás.** A szomszédos Hatvan hevesgyémi község igen nagy tevékenység felte ki az ipari vállalkozás létesítése tekintetében. Most legutóbb egy szappangyar alapításán fáradoznak. Már eddig az első értékeleten 40,000 korona árú részvényt jegyeztek.

— **Élített anarchista.** Karcagon Csörgő Eszterrel egy Bertalan József nevű fiatal szabó segéd fenyegető levelekkel 5000 koronát akart kicsalni. Az amice lepre került s most a budapesti törvényszék zsaró-lási kísérletét egy havi fűghzara illette.

— **A pálinka ivás.** Most az állami költség előányzat tárgyalása alkalmával kintt, hogy az államnak háromszor annyi bevétele van a pálinka adóból, mint a magyar földbírtok összes adójában. Bolgord ország!

Árverési hirdetés.

A Benedek Imre és Benedek András tulajdonát képező IV. ker. Rákóczi-ut 159. szám alatti ház folyó évi május hó 18. napján d. e. 9 órákor a kir. Járásbírósg előtt önkéntes árverésen el fog adat.

Benedek András.

Éladó földbírtok

Felsőregesátán 30 hold fekete homok, mely áll szántó, és legelőből, éladó. Bővebb feltételen Csuka József tulajdonosnál.

Éladó:

Az I. kerület Jedlik-utca 23 sz. alatti ház jutányos áron.

Bővebb felvilágosítást dr Grünwald Armin helybeli ügyvéd ad.

Szinészet.

A „Tatfun” szerző előadásán végre megelégedéssel tapasztaljuk, hogy sokak voltak. Telt ház volt. Hogy a Legegy Menyhért Tatfunja vonított-e annyi közönséget, vagy a színészeket kezdik megismerni, nem keressük. Az igazság az, hogy mindig így kellene lenni. A Tatfunban a színészek egyformán nagy dolgot produkáltak. Az érdem megoszlik a s kisebb rész bizonyára nem a színészeké! A nagyfelvonásos darab csak a két első felvonásban tudja a közönség érdeklődését, igazán fokozni. A szerző a Tatfunba bele vitt minden erjét a két főszerephez tömörítette, s amíg e két alakban a Tatfun erjét hűlamoztatja, addig a darab egyre nő, egyre nagyobodik, de abban a percében, amikor „Tokeramo” „Kernek Ilona-t” megoltja, a szerző a Tatfun erjét feljuttja meg. A gyilkos Tokeramoban már nincs Tatfun. A következő mellékalakokkal agyonbetelezték két felvonásban már nemcsak a megoltott Kernek Ilona, hanem a két első felvonás Tokeramoja is hiányzik. Az új alakok gyengék. A gyilkos megmentésére irányuló önfelelőzökös hatása nincs. A

harmadik felvonásban Brnek és Bruekné szerepében beillesztett epizód is csak a darab rovására megy és az első két felvonás hangulatát többé meg a darab végén bekövetkező Tokerao halálja sem tudja visszaverázsolni. Dr. Tokerao szerepét Miklósy Gábor játszotta remekül, meggyőzően, mindig n. zsaláva a szükséges direktívákat a karakter kidomborítására. Lőrinczy Erzsébet Kerner Ilona szerepében ezáltal is oly művészi tökéletességet produkált, mely az ő részére mindig és minden szerepében a siker koronájával biztosítja s mely előtt az elismerés legteljesebb kifejezését kell kalapot emelnünk. Jó volt Földessy Vilmos, mint Sindner s kisebb szerepekben Erdélyi Rezső és Sövényi Vilma. — A harmadik felvonás törvényszék személyzete lanya volt s ez nagyban hozzájárult a darab elyongüléséhez.

Csütörtökön Fall Leó kedves zenéjű operettje: a „Babuska” került bemutatásra, azv. Prümiené szerepében V. Márkus Angélikával, Kovácsics Margit mint Ivette, s Stágerl Irén, mint Rozáliilla egykorán frissen, kedvesen játszottak. Molnár Gáspár alakot csinált Váradi László Talmi Erzsébet színtestje szerepében s igen jó volt Földessy Vilmos, mint Tiborcsinó és Székely Sándor Deantouréle márkija.

Pénteken Henry Bateille színműve: a „Balga szűz” előadása ismét azok közé az legelvezetesebb fényes esték közé tartozott, melyek a Lőrinczy Erzsébet művészetének fényes tündökése folytán magasan kiemelkednek az előadások keretéből. Ő Fanny szerepében is fellélemelkedett a szövegen s a hamis morálban bővekedő lehetetlen jellemekre épített darabot sok helyen csak az ő minden legkisebb mozzanatában tökéletes játék őrizte meg az elyongulástól. Mint mindig, ugy most is, színti nem akáro tápsokkal és kihívásokkal honorálta a közönség végig lebilincselő játékát. — Marcell szerepében híven segítette ő Földessy Vilmos, ki szobalátárával néző színesságot, ezen szerepben reá bízott nézői feladatnak is szépen megfelelt. Egyszerűs tömös vonult végig az ő kettőjük játékán. Élég szépen, de megsem elég szívesen

játszott Dianette szerepében Sövényi Vilma, jó volt a herceg szerepében Erdélyi Rezső s mint hercegné Kovácsics Margit és Miklósy Aladár Gaszton-já. Roux abbét Ar. Antal Antal játszotta gyengén, hangsúly és tiszta kiejtés nélkül.

Tegnap, szombaton a „Cigányzerelem”, s ma vasárnap d. n. a „Nagygyedői két fürdő” s este a „Táncos huszárak” kerül színrre. — A jövő hét másorát lapunk más helyén adjuk.

—y.

1503

1911. IX. 23.

Árverési hirdetményi kivonat.

A jázsberényi kir. járásbírósg mint feki hatóság Sárközi Vendel végrehajtónak Sas Józsefné Nagy M. Erzsébet jázsberényi lakos végrehajtást szenvedett elleni ügyében a végrehajtási árverést 86 kor. 55 fill. per és végrehajtási mér megállapított, valamint a jelenlegi 15 K. 30 fill. és a meg felmerülő költségeknek kielégítése végett: az 1881 évi 60 tc. 144 §-a alapján a hívatozott tc. 146. §-a és az 1908 évi 41 tc. értelmében a szobholi kir. törvényszék és a jberényi kir. bíróság területén lévő és a jberényi 11280 sz. betéthon Al. 41507 -- 41509 hrsz. a ingatlanra (mocsár, ház udvarral és számtó a Szarvasok dűlőjében) 1513 kor. ezennel megállapított kiközlési árban a következő feltételek mellett elrendeli.

1.)Az árverés megtartására határnapul 1911 évi május hó 10 napjának d. e. 9 óráját tűzi ki a kir. bíróság ár. helyiségében.

2.)Ezen árverésen a fenti ingatlan a kiközlési ár kéttármadánál alacsonyabb áron nem adható el.

3.)Az árverési záradékokozók tartoznak bántalmaz fejében az ingatlan becsdarának 10%-át készpénzben, vagy az 1881 évi 60 tc. 42 §-ában jelzett árfolyammi számítást és az 1881 évi november hó 6 — 11 an 3333 sz. a kelt I. M. rendelet 3 §-ában kijelölt ovadékképes értékpapírbat a kiközlött kezéhez letenni

Az aki az ingatlanért a kiközlési árnál magasabb ígértelet tesz, ha többet ígéri semki sem akar, köteles nyomban bántalmaz az általa ígért ár 10%-ig kiegyesztetni

Ha ennek a kötelezettségének eleget nem tesz, ígértelet figyelmen kívül marad és árverésben, melyet haladéktalanul folytatni kell, részt nem vehet.

Ha az árverés folytatásában senkiksem tesz újabb ígértelet előbb azonban más is árverelt, az ingatlan az által illetőleg több íly árverés közül a legtöbbet ígért által megvetnek jelenteni ki. — Ha ez az ígértelet a kiközlési ár meghaladja az előbbi bekezdés szabályai alkalmazhatók.

4.)Vevő köteles a vételárat az árverés jogerőre emelkedéséig számított egyenlő 3 részletben 15 napi időközben, minden egyes vételári részletet az árverés napjától számítottan 5. kamatával együtt az 1881 évi december hó 6 an 39425 sz. a kelt I. M. rendeletben előírt módon a jberényi kir. adó, mint bírói letétpénztárnál befizetni. — A bántalmaz az utolsó részletbe fog beszámítani.

Kelt jázsberényben a kir. járásbírósg mint telekkönyvi hatóságoknál 1911 évi február hó 21 napján Dr. Baráth István s. k. hí. hitelesítéssel.

A kiadmány hitelesítél

Nemes Viktor
telekkönyvszervező.

Kóczyán Kálmán fűszer- és csemegeüzlete

Jászsberényben, a nagytemplommal szemben. ::

Nyári idején alatt üzletben kaphatók:

vanília, csokoládé és
meggyoró- töltelékkel
lepenyék, gyagfalt-
feltálatlansá nál nélkü-
lözhetetlen.

Több nagyságban

**karlszbádi
ostyák**

melyeknek használatával
könnyen a legízletesebb

törtyök

előállíthatók.

Legkedveltebb

**gyermek-
tápszerek**

Nestlé-féle gyermektápszert,
tápiaka, zabdára,

gyermek-
kétszersülték

valamint

karlszbádi
kétszersülték.

Állandóan
jégbehűtött,
gyári töltésű
barna valamint
világos

S Ö P

kapható. Minden hét-
főn friss
hentesáruk.

Különlegességek:

Pointró francia

: egészségi :

likőr,

szarvasgomba

pástétomokhoz

Kitűnő

baracklevár
(szavatolt tiszta).

A kat. Sajtóegyesület levélzáró-bélyegeinek új sorozata

már megjelent és kapható!
12 különböző kép!
4 színváltozat!

Megrendelhetők: a Kat. Sajtóegyesület központi irodájában:

Budapest, Ferenciek-tere 7.
V. lépcső, I. emelet.

1 ly (120 db) ára 2.40 H. 1 db 2 fill.

A legkisebb mennyiség, melyet postán bérmentve küldenek, fél ly (60 db) ára 1.20 K.

Rendeljen belőlük utalványon és jelezze, hogy levélzáró-bélyegét kíván!

A pénz előre beküldendő!
Hitel nincs! Hitel nincs!
Vásárolja és terjeszse e bélyegeket!

Szülők figyelmébe!

Frankfurti tanár: Dr Schöpffer
s kitűnő új gyógyszere, a

CALCARIN

(NÉMETORSZ.-BAN SAUERKALK
segít gyermekek fogzásánál, sziv-
görcsénél, angolkóránál, csontbetegek-
nél, sápkóránál. Sanyra gyer-
mekek rövid idő a CALCARIN-tól
megerősödnek, gyermekes nők csont-
fogyásainál, fogpusztulásá azonnal
megszűnik.

Főaktár: **Szkoumál Jenő**
gyógyszerésznel
UJSZÁSZ.

Kapható minden helybeli gyógyszerésznél.

Többszörös külföldetében részesült szencziációs háziszer

DR BOROVSKY-FÉLE

BOROLIN

mely városunkban is megjelent. Ez háziszer hatásában és erőlködésében felel-
mulhatatlan gümőkóros izom- és idegfájdalmak, fej- és fogfájás, továbbá
minden megbélés okozta bajok, mint rheuma, köszvény, csusz, ischiás, ízületi
lob és zsababban szenvedők, végül fogadás okozta és égési sebek fájdalomnak
megszüntetésére. : : : KIVÁLÓ FERTŐTLENÍTŐ ÉS TESTVŐ HÁJZISZER.

KAPHATÓ városunkban a következő cégeknel: Boradás János gyógyszerárúrnál és
Hóji Vilmos kereskedésében. Jászroszkálzáson: Szűcs Dezső gyógyszerárúrnál és
Tiszaroffon Lénárd Dezső fodrászüzletében. 1.20, 2.- és 2.50 koronás
üvegekben. Készítik:

Dr Borovszky R. orvos és Borovszky K.
Budapest, II. kerület Fő-utca 77 c. szám.

PÁRTOLJUK

a kat. sajtóegyesületet!

Az egyesület célja a kat. napi sajtó és irodalmi iradalmat föl-
tölteni, versenyképesse tenni és a legszélesebb körben elterjesz-
teni. E végből személt és anyagi erőket mozgósít, a kat. tár-
sadalmat szervezi és egy nagy sajtóalap létesítésére törekszik.

Tágja lehet minden keresztyén férfi vagy nő — a rendes tag felelősként legalább 1 K (vagyis egész évre 2 K) tagdíjat fizet — A jövő év tagok sorába tartozik aki évenként legalább 10 koronával járul az egyesület céljaihoz. — Alapító tagként szerepel az, aki egyszerre (vagy részletekben 2 éven belül) legalább 200 koronát adoz a gazdaságos célra. — Disztág címet illet meg azt, aki legalább 1000 K összeget adományoz a sajtóalap javára.

Központi iroda:
Budapest,

Ferenciek-tere 7, V. lépcső, I. em.

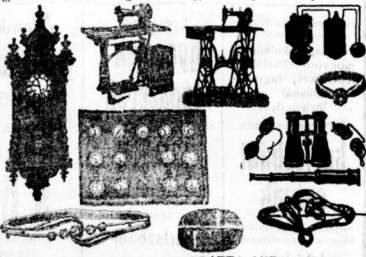
Üzletáthelyezés.

Van szerencsém a Főútszélendő megrendelőimre bizalommal értesíten, miszerint üzletemet I. évi május 1-én IV., Ferencz József-rakpart 9., I. em. helyeztem át. Szíves tudomásul vételét kérve

mely fiataleltem vagyok
Muts János
pápai, polgári és egyházi
rakabaszító

Budapest, IV. Ferencz József-rakpart 10.

„PFAFF“ varrógép villanyerőre!!! Legelő és legártósnabb a világon. Oránient 3 fillert fogyaszt óriási munkaképesség mellett. Többet dolgozik, mint 10 más fajta varró gép. Biztonságos dolog és ami fő, minden fardság nélkül. — Ajánlja szívesen a Singer-Central-Bobbin karkakal-
jós-balkaros varrógépeit házi és ipari célokra. Nagy raktárt tart arany- és ezüst dísz tárgyakból, levek ajándékosnak igen alkalmasak. Ugyancint különlegességök, szem-üvegek és hőmérők nagy választékban. házi villanycsengők felállítását és javítását, fali-álló, inga-, omega- és bőzseborák nagy raktára. Európa összes gyárainak varrógépeiből nagy raktárt tartok, s így a varrógépek legolcsóbban nálam szerezhetők be. — Műhímezés és applikáció munkáit ingyen tanítom. Vidéki megrendelések gyorsan és pontosan teljesítenek

Spekonya Lajos

PLATTA ANTAL UTODA
órász, ékszerész és mechanikus
Jászberény, a jászkerület Négy-
bánt épületében.